

زاویه دید امام علی(ع) به پیامبر(ص) عارفانه بود

قاسم کاکایی معتقد است اگر بخواهیم درباره پیامبر اکرم(ص) نظری ارائه بدهیم، بهتر است که از زاویه دید امام علی(ع) بنگریم؛ چرا که ایشان نگاه بسیار بلند و عارفانه‌ای به حضرت محمد(ص) داشتند.

قاسم کاکایی معتقد است اگر بخواهیم درباره پیامبر اکرم(ص) نظری ارائه بدهیم، بهتر است که از زاویه دید امام علی(ع) بنگریم؛ چرا که ایشان نگاه بسیار بلند و عارفانه‌ای به حضرت محمد(ص) داشتند.

حجت‌الاسلام والمسلمین قاسم کاکایی عضو هیئت علمی فلسفه و عرفان دانشگاه شیراز، در گفت‌وگو با خبرگزاری بین‌المللی قرآن (ایکنا) گفت: اگر بخواهیم درباره پیامبر اکرم(ص) نظر واقع بینانه‌ای ارائه بدهیم بهتر است که از زاویه دید امام علی (ع) به پیامبر(ص) بنگریم چرا که علی (ع) نگاه بسیار بلند و عارفانه‌ای به پیامبر داشتند.

وی افزود: در دعای صباح علی (ع) می‌فرمایند «پیامبر دلیل و دلال در تاریک‌ترین و طولانی‌ترین شب‌هاست» به این معنا که در جاهای که ظلمت محض است پیامبر نوری است که برای هدایت آمده است. قرآن شریف می‌فرماید «قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ؛ قطعاً برای شما از جانب خدا روشنائی و کتابی روشنگر آمده است» (مائده/۱۵) این آیه به این معناست که هم قرآن نور است و هم شخص پیامبر نور و منیر هستند چنانکه در آیه دیگر خداوند می‌فرماید «يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا؛ ای پیامبر ما تو را گواه و بشارتگر و هشداردهنده فرستادیم» (احزاب/۴۵)

این استاد دانشگاه افزود: پس باید بگویم که پیامبر اکرم(ص) دلیل و دلال معرفت هستند یعنی معرفت را که نور است می‌خواهند به مردم بشناسند به تعبیر قرآن پیامبر هم ذکر است و هم مذكر هم یاد است و ما را به فطرت خود آشنا می‌کند.

وی در ادامه گفت: لقب شریف حضرت ختمی مرتبت حبیب الله است هم به معنی محب است و هم به معنای محبوب کسی که هم خداوند او را دوست دارد و او نیز خدا را دوست دارد پیامبر آمده است تا همین رابطه دو طرفه را به امت تعلیم بدهد به تعبیر امیر المومنین دلال محبت دو طرفه است قرآن شریف راجع به حضرت می‌فرماید «کسی که از دین خداوند و پیامبر برگردد خداوند قومی را خواهد آورد که هم خداوند آن‌ها را دوست داشته باشند و هم آن قوم خداوند را دوست داشته باشند» و در جایی از پیامبر پرسیده شد چه کسانی از مردم ایمانشان برتر و افضل‌تر است پیامبر در جواب می‌فرماید «آن کسی که در محبت صادق‌تر باشد و ایمانش بالاتر است».

محبت اساس رسالت پیامبر اسلام(ص) بود

وی در خصوص هدف رسالت پیامبر گفت: پیامبر(ص) آمده است که ما را با خودمان آشنا کند تا از راه آشنایی با خود به خداوند برسیم و بعد دلال محبت بشود بین ما و خداوند. پیامبر(ص) در روایتی فرمودند کسانی که می‌خواهند مبلغ دین باشند و خدا را به مردم محبوب کنند باید اهل سهل‌گیری باشند و به مردم سخت‌نگیرند و بارها فرمودند که خداوند به من توصیه می‌کند که با مردم به مدارا رفتار کنیم و در قرآن می‌فرماید «اگر تو سخت دل بودی مردم از اطراف تو پراکنده می‌شدند» به خاطر محبت و رحمت پیامبر است که مردم چنین در اطراف تو جمع شده‌اند اگر پیامبر، پیامبر خشن و سخت‌دلی بود مردم پیام او را نمی‌پذیرفتند به هر حال به نظر من محبت اساس رسالت پیامبر بوده است.

کاکایی تصریح کرد: معرفت و محبت معنوی است که پیامبر(ص) مردم را به آن دعوت می‌کرد. برای انسان غیر از حیات مادی‌اش حیات دیگری وجود دارد که امروزه به آن حیات معنوی می‌گویند پیامبر آمده است که این حیات معنوی را تعلیم بدهد مولفه‌های حیات معنوی دو چیز است یک ادراک و دیگری اراده و خواست کسی که می‌خواهد به این معنویت برسد.

وی گفت: پیامبر آمده است تا موانع معرفت که جهل و خودخواهی است را بردارد برای اینکه دیگر خواه باشیم باید از خودخواهی تزکیه بشویم پس پیامبر آمده است که هم تزکیه کند و هم تعلیم بدهد می‌بینم که خداوند در همه زوایای زندگی جا دارد وقتی همه جا «بسم الله» می‌گویید چون خود را در محضر خداوند می‌بینیم این حضور و عشق ورزی به خدا محدود به معبد و مسجد نمی‌شود و در همه جا این عشق بین خدا و بنده پیوند می‌خورد.

وی در آخر گفت: پیامبر (ص) لقبی داشتند به نام عبدالله و ما هر روز چندین مرتبه شهادت می‌دهیم که محمد عبد و رسول خداوند است یعنی هیچ چیز از خود ندارد و خداوند هم می‌فرماید «اگر کسی به من تقریب پیدا کند من چشم گوش و دستش می‌شوم» پیامبر آینه تمام‌نمای حقیقت و خداوند است و به تعبیر مولانا «این همه آواز از شه بود گر چه از حلقوم عبدالله بود» اگر چه قرآن از لب پیغمبر آمده است و هر چه که می‌گوید حق است و هر کس غیر این را باور دارد کافر است. پیامبر همه چیز را خدایی می‌دیدند به همین خاطر به بالاترین قله وجودی یک انسان می‌رسند و ختم نبوت و خاتم پیامبران می‌شوند که باز به تعبیر مولانا «نام احمد جمله انبیاست» که همه انبیا در وجود نازنین ایشان جمع می‌شود.